

ГЕОРГИ КОНОВСКИ СТАРЕЦЪТ

chitanka.info

Спря пред стената и се загледа в електрическия ключ. Време беше да ляга, но някак си не му се спеше. А от съня не се оплакваше. Чудеха му се познатите — обикновено старите хора спяха малко. Пък той — поне три пъти през деня дремваше нейде по половин час, вечер след 22 часа заспиваше. Въртеше се, наистина, но все пак затваряше очи сравнително бързо.

Такъв си беше цял живот — малко на контра, малко на инат, малко на кестерме на света и околните. Жена му, пет години следвала, за да научи 4К и 3, не изказала една своя мисъл през живота си, все го упрекваше, че оригиналничи. А той се чудеше — отде в уж образовани и претенциозни хора този стремеж към унификация...

Наближаваше седемдесетте и знаеше, че няма да ги отпразнува. Стигаше му живота досега, не искаше да е тежест на околните и себе си. Обичаше да повтаря старата мъжка мечта: „Да умра в обувките си“. Не на легло, не в болница, не сред близки, на които е втръснал вече дядката.

А така — в движение...

Смъртта, философстваше си, е като угасяването на светлината. Щрак!... И — тъмнина... И — тишина... И — покой...

Че към какво друго да се стреми на тази възраст? Написал няколко книги, работил цял живот, запомнен от хиляди мъже и жени, някога момичета и момчета в класа му...

Очите вече не виждаха добре, краката едва го държаха, организмът беше разяждан от куп болестки. Така на един преглед докторът каза, че има страхотно здрав организъм, та да издържа всичко...

И, въпреки това — не лягаше, не охкаше, не торможеше околните с оплаквания и диагнози.

Просто живееше...

И очакваше най-после да дойде време за покой...

Сецаше се за съседа отсреща. Който почина на 101 години. Със запазен разум, свеж като кисела краставичка. Излизаше сутрин, седеше до оградата, ако някой спре — разговаряше с него смислено...

Само дето тялото, съдържащо разума, беше нефелно...

Както казваше той след разговор със столетника: „Като импотент в публичен дом. Всичко вижда, всичко разбира, но не може...“.

Е, не му се живееше така...

Смъртта, философстваше понякога насаме (нямаше смисъл да гледа в празните очи на жена си — освен, ако обсъждат цените на пазара днес), смъртта е като този ключ на стената. Щрак... И — толкова...

Човек заспива в тъмната стая.

Е, да — но мнозина не заспиваха. Въртяха се, шумоляха, дори ставаха и пречеха на останалите. Ключът им щракнал отдавна — преди двадесет, тридесет, дори петдесет години... Но те не заспиваха. А пречеха на околните. И ги претоварваха с проблемите си — смятани за огромни, всъщност дребнави и елементарни.

Та понякога близките им се чудеха дали няма хапчета за сън...

Старецът не искаше никому да тежи. Най-много на себе си. А вече си беше омръзнал. Все пак, той се беше появил на света без никой да го пита иска ли. А околните имаха избор — жена му го беше избирала, приятелите също, дори комшиите в кооперацията имаха юридическото право да се откажат от съжителство с него.

Е, децата му също не бяха избирали кой да е баща им, но... Съдба! Награда или наказание за тях и него...

Отиде до прозореца. Вечерта почерняше околностите. Светлините на колите се плъзгаха по сивите стени на блоковете, жълтите очи на сградите бляскаха като хищнически погледи, последните птици се прибираха в гнездата си.

Птици... Завиждаше им. Искаше му се да е като тях — да избяга от тежестта на земното притегляне, да се носи леко нависоко, да разтоварва проблемите си във вид на отпадъци върху главите на страхливо стъпващите отдолу хора и животни. Да, във въздуха нямаше боклуци... Имаше свобода...

Наистина, с птичи лек мозък — ненатоварен, прицелен само в намирането на храна. Докато смъртта не блъсне пернатото тяло в земята...

А той е на шестия етаж...

Искаше му се да полети... Напред... После надолу... Няколко секунди свобода... И ключът да щракне...

Задържаха го скрупулите и проблемите. Какво ще кажат околните? Не нему — той нямаше да посреща дошлите, камо ли дума да им каже. Какво щяха да говорят зад гърба на близките му...

А щяха. Такава тема изпуска ли се?

Като човек той имаше куп права — описани в законите. И нямаше едно простичко. Да избира дали да живее.

Древните траки плачели, когато се роди дете, смеели се, когато човек умре. Защото добре осъзнавали тежестта на живота.

Замисли се върху миналото. Хилядолетия първи са умирали саможертвените. Страхливите, готовите на всичко — само и само да гълтат въздух и поемат някаква дажба храна, са оцелявали. И са ставали дълголетници. Героите обикновено са загивали млади, без поколение.

Естествен подбор. Поколение след поколение — наследници на адаптиращите се. Тоест — на примиряващите се.

А на стареца не му се живееше вече...

Нямаше кога и къде да се жертва. Дребните трудности и тежести — работата, семейните и служебни проблеми, конфликтите, необходимостта да мимикрира в името на... На кое? На спокойствието? На децата? На...

Останаха назад. Децата имат свои деца, той беше вече свободен. И се превръщаше в тежест...

Старецът тръгна към дивана. Тази вечер каза, че ще гледа телевизия до късно. За да не го безпокоят.

Взе кутийките с хапчетата.

Можеше да полети, да... Но не искаше да прибират от асфалта оплескания му с кръв и кал труп. Да не плаши.

И да спести едно миене...

Навън градът заспиваше. Временно...

А нему трябваше покой. Истински покой...

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.